

[GDI302] MATERIALAK I

DATU OROKORRAK

Titulazioa	INDUSTRIA DISEINUKO ETA PRODUKTU GARAPENKO INGENIARITZA GRADUA		Arloa	MATERIALAK ETA PROZESUAK
Sehilabetea	1	Ikasturtea	2	Aipamena / Espezialitatea
Izaera	DERRIGORREZKOA		Hizkuntza	CASTELLANO/EUSKARA
Plana	2022	Modalitatea	Presentziala	
Kredituak	4,5	Ordu/aste	3,06	Orduak guztira 55 irakastordu + 57,5 irak. gabeko ordu = 112,5 ordu guztira

IRAKASLEAK

SARRIONANDIA ARIZNABARRETA, MARIASUN
TATO VEGA, GUILSON
GOMEZ SAGARZAZU, MIREN
URIBE AZKARRETA, MAITANE

BEHARREZKO AURRETIKO EZAGUTZAK

Ikasgaiak	Ezagutzak
KIMIKA	(Ez da aurreitiko ezagutzarik behar)

IKASTE-EMAITZAK

IKASTE-EMAITZAK	EE	KO	AT	ECTS
GDR206 - Hainbat material metaliko (burdin aleazioak eta burdinazkoak ez direnak) eta ez-metaliko analizatu, hautatu eta inplementatzea, diseinurako dituzten propietateen ikuspegitik		x		4,02
G-RTR1 - Bere espezialitateari dagozkion diziplina arteko proiektuak garatzea, mailaz mailako konplexutasunekoak, oinarriko ezagutzak, aurreratuak eta/edo abangoardiakoak eskuratu eta/edo aplikatzeko, diziplina anitzeko taldeetan lan egiteko gaitasuna erakutsita, giza eskubideekiko eta funtsezko eskubideekiko errespetuaz jabetuta eta Garapen Iraunkorreko Helburuetan proposatutako irtenbideen inpaktuak baloratuta		x		0,24
G-RTR2 - Informazioa, ideiak eta horien euskarri diren argudioak modu ordenatu, argi eta koherentean adieraztea, ahoz eta idatziz, norberak landutako edo hainbat iturritatik lortutako kalitatezko informazioetik abiatuta, hizkuntza inklusiboa erabiliz		x		0,24
Guztira:				4,5

EE: Ezagutzak edo Edukiak / KO: Konpetentziak / AT: Abilezia edo Trebetasunak

ENAEren IKASTE-EMAITZAK

ENAEren IKASTE-EMAITZAK	ECTS	
ENAE02 - Ezagutza eta ulermena: Bere ingeniariaritzaren funtsezko kontzeptu eta alderdiak era sistematikoan ulertzea.	1,2	
ENAE04 - Ezagutza eta ulermena: Ingeniaritzaren testuinguruan diziplina asko sartzen direla ohartzea.	0,3	
ENAE06 - Ingeniaritzako analisisa: Ezagutu eta ulertzen dutena produktu, prozesu eta metodoen ingeniariartzaren analisisan aplikatzeko gai izatea.	0,9	
ENAE08 - Ingeniaritzako proiektuak: Dituzten ezagutzak eskakizun espezifikoak bete behar dituzten proiektuak garatu eta aurrera eramateko aplikatu ahal izatea.	0,66	
ENAE09 - Ingeniaritzako proiektuak: Dauden metodoak ulertzea eta erabiltzeko gai izatea.	0,24	
ENAE10 - Ikerketa eta berrikuntza: Bilaketa bibliografikoak egiteko gaitasuna, baita base datuak eta beste informazio iturri batzuk erabiltzeko ere.	0,12	
ENAE11 - Ikerketa eta berrikuntza: Esperimentuak diseinatu eta egiteko gaitasuna, baita datuak interpretatu eta ondorioak ateratzeko ere.	0,12	
ENAE12 - Ikerketa eta berrikuntza: Gaitasun teknikoak eta laborategikoak.	0,12	
ENAE13 - Ingeniaritzaren aplikazio praktikoa: Ekipamendu, tresna eta metodo egokiak aukeratzeko eta erabiltzeko gaitasuna.	0,12	
ENAE14 - Ingeniaritzaren aplikazio praktikoa: Teoria eta praktika konbinatzeko gaitasuna, ingeniariartzako arazoak konpontzeko unean.	0,12	
ENAE15 - Ingeniaritzaren aplikazio praktikoa: Aplikagarri diren metodo eta teknikak eta beraien mugak ulertzea.	0,12	
ENAE16 - Ingeniaritzaren aplikazio praktikoa: Ingeniaritzaren aplikazio praktikoen inplikazio guztiez ohartzea.	0,12	
ENAE17 - Zeharkako konpetentziak: Modu eraginkorrean funtzionatzea, bai bakarka bai lantaldean.	0,12	
ENAE18 - Zeharkako konpetentziak: Metodo desberdinak erabiltzea ingeniariaren komunitatearekin eta gizartearekin oro har modu eraginkorrean komunikatzeko.	0,12	
ENAE19 - Zeharkako konpetentziak: Erakustea ingeniariartzaren aplikazio praktikoa dakartzan erantzukizunetik eta gizartearen eta ingurumenean dituen ondorioekiko kontzientzia eta etika profesionalarekin, erantzukizunarekin eta ingeniariartzaren aplikazio praktikorako arauarekin konprometuta egotea.	0,12	
Guztira:		4,5

AZPI IKASTE-EMAITZAK

RGD290 Bere espezialitatean berezkoak diren teknologien gaineko ezagutzak -batzuetan ezagutzaren abangoardia ere direnak-

eskuratzea eta/edo indartzea ahalbidetuko dion proiektu baten helburuak eta plangintza proposatzea, eta ikasteko estrategia bat defini

FORMAZIO-AKTIBITATEAK

IO

IG

OG

Proiektuak/erronkak/kasuak egitea/ebaztea... diziplinarteko, benetako eta/edo simulatutako testuinguruetako arazoei irtenbidea emateko, banaka eta/edo taldeka

3 h.

3 h.

EBALUAZIO-SISTEMAK

P

ERREKUPERAKETA-MEKANISMOAK

Koebaluzioa

%50

(Ez dago mekanismorik)

Behaketa (gaitasun teknikoa, jarrera eta parte-hartzea)

%50

IO - Irakastorduak: 0 h.

IG - Irak. gabekoak: 3 h.

OG - Orduak guztira: 3 h.

RGD291 Taldeko kideen erantzukizunak ezartzea, teknika egokiak erabilia, taldeak proiektua ezarritako epeetan garatzeko (baliabideak partekatzea, ideiak ematea, komunikazio trebetasunak) efizientea izatea sustatzeko

FORMAZIO-AKTIBITATEAK

IO

IG

OG

Proiektuak/erronkak/kasuak egitea/ebaztea... diziplinarteko, benetako eta/edo simulatutako testuinguruetako arazoei irtenbidea emateko, banaka eta/edo taldeka

3 h.

3 h.

EBALUAZIO-SISTEMAK

P

ERREKUPERAKETA-MEKANISMOAK

Ariketak egiteko txostenak, kasuen azterketa, ordenagailu-praktikak, simulazio-praktikak, laborategiko praktikak, seihilekoko proiektuak, erronkak eta arazoak

%100

(Ez dago mekanismorik)

IO - Irakastorduak: 0 h.

IG - Irak. gabekoak: 3 h.

OG - Orduak guztira: 3 h.

RGD293 Proiektuaren memoria zuzen idatzi eta egituratzen du, hizkuntza zuzen erabiliz, modu inklusiboan eta ez-diskriminatzailean erabiliz. Horretarako, informazio iturri egokiak bilatu eta erabiltzen ditu.

FORMAZIO-AKTIBITATEAK

IO

IG

OG

Proiektuak/erronkak/kasuak egitea/ebaztea... diziplinarteko, benetako eta/edo simulatutako testuinguruetako arazoei irtenbidea emateko, banaka eta/edo taldeka

3 h.

3 h.

EBALUAZIO-SISTEMAK

P

ERREKUPERAKETA-MEKANISMOAK

Ariketak egiteko txostenak, kasuen azterketa, ordenagailu-praktikak, simulazio-praktikak, laborategiko praktikak, seihilekoko proiektuak, erronkak eta arazoak

%100

(Ez dago mekanismorik)

IO - Irakastorduak: 0 h.

IG - Irak. gabekoak: 3 h.

OG - Orduak guztira: 3 h.

RGD294 Proiektuaren ahozko aurkezpena egiten du, berak landutako argudioak emanda, eta hizkuntza zuzen erabiliz, modu inklusiboan eta ez-diskriminatzailean erabiliz.

FORMAZIO-AKTIBITATEAK

IO

IG

OG

Probak, aurkezpenak, defentsak, azterketak eta/edo kontrol-puntuak egitea

1 h.

2 h.

3 h.

EBALUAZIO-SISTEMAK	P	ERREKUPERAKETA-MEKANISMOAK
Banakako proba idatziak eta/edo ahozkoak, edo banakako kodetze-/programazio-probak	%100	(Ez dago mekanismorik)
IO - Irakastorduak: 1 h. IG - Irak. gabekoak: 2 h. OG - Orduak guztira: 3 h.		

RGD207 Metalen propietate mekanikoak beraien osaerarekin eta tratamendu termikoekin lotzen ditu			
FORMAZIO-AKTIBITATEAK	IO	IG	OG
Banakako eta/edo taldekako proiektuei/praktikei/erronkei/egindako kasuen azterketari/ikerketari esperimentalei buruzko memoriak, txostenak, aurkezpenak, ikus-entzunezko materiala eta abar garatzea eta idaztea	4 h.	8 h.	12 h.
Probak, aurkezpenak, defentsak, azterketak eta/edo kontrol-puntuak egitea	2 h.	6 h.	8 h.
Irakaslearen aurkezpena ikasgelan, eskola parte-hartzaileetan, irakasgaiekin lotutako kontzeptuak eta prozedurak aurkeztuz	28 h.	2 h.	30 h.
Ariketak egitea eta problemak ebaztea, banaka eta/edo taldean	2 h.	9 h.	11 h.
Lantegietan eta/edo laborategietan praktikak egitea, banaka eta/edo ekipoetan	2 h.	2 h.	4 h.
EBALUAZIO-SISTEMAK	P	ERREKUPERAKETA-MEKANISMOAK	
Ariketak egiteko txostenak, kasuen azterketa, ordenagailu-praktikak, simulazio-praktikak, laborategiko praktikak, seihilekoko proiektuak, erronkak eta arazoak	%10	Ariketak egiteko txostenak, kasuen azterketa, ordenagailu praktikak, seihileko proiektuak, erronkak eta arazoak	
Ariketak aurkeztea eta defendatzea, kasuak aztertzea, ordenagailu-praktikak, simulazio-praktikak, laborategiko praktikak, seihilekoko proiektuak, GBL/MBL, erronkak eta arazoak	%20	Banakako proba idatziak eta/edo ahozkoak, edo banakako kodetze/programazio probak	
Banakako proba idatziak eta/edo ahozkoak, edo banakako kodetze-/programazio-probak	%70	Oharrak: Idatzizko frogaren bat errekuperatu beharra badago, nota ponderatu egingo da lehen eta bigarren emaitzen artean (1 nota*0,25 + 2 nota*0,75)	
Oharrak: Ikaste-emaitzari lotutako kontzeptuak bi zatitan ebaluatuko dira eta %50eko pisua izanik batezbestekoa egingo da zeinek %70eko pisua izango duen nota globalean. Batezbesteko hau 5 baino gutxiago bada eduki guztiak kontrol-puntu bakarrean errekuperatuko dira. Laborategi praktikak galdetegi batekin ebaluatuko dira, eta ikaste-emaitzari lotutako praktiken galdetegiaren nota 5 ez bada, errekuperatu egin beharko da (errekuperatu eta gero notarik altuena 5 bat da) eta nota hau ikaste-emaitzaren %10 da			
IO - Irakastorduak: 38 h. IG - Irak. gabekoak: 27 h. OG - Orduak guztira: 65 h.			

RGD208 Polimeroen propietate mekanikoak, fisikoak eta zerbitzuan duten portaera beraien osaerarekin eta mikroegiturarekin lotzea			
FORMAZIO-AKTIBITATEAK	IO	IG	OG
Banakako eta/edo taldekako proiektuei/praktikei/erronkei/egindako kasuen azterketari/ikerketari esperimentalei buruzko memoriak, txostenak, aurkezpenak, ikus-entzunezko materiala eta abar garatzea eta idaztea	4 h.	10,5 h.	14,5 h.
Probak, aurkezpenak, defentsak, azterketak eta/edo kontrol-puntuak egitea	2 h.	7 h.	9 h.
Irakaslearen aurkezpena ikasgelan, eskola parte-hartzaileetan, irakasgaiekin lotutako kontzeptuak eta prozedurak aurkeztuz	8 h.		8 h.
Lantegietan eta/edo laborategietan praktikak egitea, banaka eta/edo ekipoetan	2 h.	2 h.	4 h.
EBALUAZIO-SISTEMAK	P	ERREKUPERAKETA-MEKANISMOAK	
Ariketak egiteko txostenak, kasuen azterketa, ordenagailu-praktikak, simulazio-praktikak, laborategiko praktikak, seihilekoko proiektuak, erronkak eta arazoak	%10	Ariketak egiteko txostenak, kasuen azterketa, ordenagailu praktikak, seihileko proiektuak, erronkak eta arazoak	

Ariketak aurkeztea eta defendatzea, kasuak aztertzea, ordenagailu-praktikak, simulazio-praktikak, laborategiko praktikak, seiñilekoko proiektuak, GBL/MBL, erronkak eta arazoak	%20	Banakako proba idatziak eta/edo ahozkoak, edo banakako kodetze/programazio probak
Banakako proba idatziak eta/edo ahozkoak, edo banakako kodetze-/programazio-probak	%70	Oharrak: Banaka egindako frogen emaitza 5 baino gutxiago bada, froga errepikatu egingo da eta nota ataratzeko lehen nota eta bigarrenaren arteko ponderazio bat egongo da, lehen nota * 0,25 eta bigarren nota * 0,75 eginez
Oharrak: Ikaste-emaitzari lotutako kontzeptuen frogaren emaitza 5 edo gehiago izan behar da batezbestekoa egin ahal izateko Laborategi praktikak galdetegi batekin ebaluatuko dira, eta ikaste-emaitzari lotutako praktiken galdetegiaren nota 5 baino gutxiago bada, errekupearatu beharko da eta errekupeazioaren notarik altuena 5 bat izango da. Nota hau ikaste-emaitzaren %10 da		
IO - Irakastorduak: 16 h. IG - Irak. gabekoak: 19,5 h. OG - Orduak guztira: 35,5 h.		

EDUKIAK

1. ESTATIKA/TRAKZIOA: Zurruntasuna, Erresistentzia, deformazioa, … .
  - 1.1. Saiakuntzaren deskripzioa .
  - 1.2. Eskala efektua
    - o 1.2.1. Kristalografia (1 mailako kimikan ikusita)
    - o 1.2.2. Mikroegitura: faseak, polikristalinitatea, oreka-diagramak (soluzio solidoko gogortzea) .
  - 1.3. Fe-C Aleazioak. Altzairuak eta burdinurtuak.
  - 1.4. Deformazio plastikoa, gogortzea
    - o 1.4.1 . Deformazio plastikoko gogortzea (garratzasuna)
    - o 1.4.2. Morfologia: ale-tamaina, (ale-mugen gogortze-prozesua)
2. ESTATIKA/GOGORTASUNA .
  - 2.1. Saiakuntzaren deskripzioa.
  - 2.2. Gogortze-meka nismoak (martensitikoa eta prezipitaziozkoa)
    - o 2.2.1. Altzairuak: Tratamentu termikoak (Tenple eta iraoketa, normalizaua, suberaketa)
    - o 2.2.2. Aluminio aleazioak: Deformazio plastikoa, prezipitazioa, suberaketa
3. ESTATIKA/FLUENTZIA .
  - 3.1. Polimeroak
    - o 3.1.1. Deskripzioa
    - o 3.1.2. Sailkapena
    - o 3.1.3. Propietate fisikoak, mekanikoak / fluentzia (denbora eta temperaturaren eragina)
4. CES .
  - 4.1. CES-en erabileraren sarrera ezaugarrien konsulta erreminta bezala

BALIABIDE DIDAKTIKOAK ETA BIBLIOGRAFIA

Baliabide didaktikoak	Bibliografia
Moodle plataforma Ikasgaiaren apunteak Klaseko aurkezpenak Bideoen proiektzioak	Ashby, M. Unit 1. The materials of engineering. Presentación. Granta Design and M. F. Ashby, 2018. Ashby, M. Unit 2. Materials property charts: mapping materials. Presentación. Granta Design and M. F. Ashby, 2018 Ashby, M. Unit 3. The Elements database: properties, relationships

---

Laborategiko praktikak burutzea
Ikasgaiaren transparentziak

and resources. Presentación. Granta Design and M. F. Ashby, 2018.
"Materials: engineering, science, processing and design"; Ashby,
Michael; Shercliff, Hugh; Cebon, David. Elsevier, Amsterdam. 2007.
1st edition. ISBN-13: 978-0-7506-8391-3. ISBN-10: 0-7506-8391-0 ht
tps://katalogoa.mondragon.edu/janium-bin/sumario.pl?id=20210923
145641
"Ciencia e Ingeniería de los Materiales"; vol. I y II; Callister, W.D./
Ed. Reverté; Barcelona, 1995, 3ª edición
Programa de selección de materiales CES de Michael Ashby
"Ciencia e Ingeniería de los Materiales"; W.D. Callister, Jr., D. G.
Rethwisch, 2ª edición (correspondiente a la 9ª Edición original), Ed.
Reverté; Barcelona, 2016.